

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP419/2006
din 22.12.2006

cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat

Publicat : 09.03.2007 în MONITORUL OFICIAL Nr. 32-35 art. 114 Data intrării în vigoare

Versiune în vigoare din data 10.10.14 în baza modificărilor prin
[LP187 din 28.09.14, MO310-312/10.10.14, art.626](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege definește datoria publică, reglementează raportarea datoriei publice, stabilește scopul, modul de contractare, debursare, rambursare, înregistrare și administrare a datoriei de stat, de acordare a garanțiilor de stat și de recreditare din contul mijloacelor obținute din împrumuturi de stat.

(2) Prezenta lege reglementează împrumuturile contractate, în numele Republicii Moldova, de Guvern, prin intermediul Ministerului Finanțelor, și valorile mobiliare de stat, indiferent de termenul lor de scadență, precum și împrumuturile cu termenul de scadență de un an și mai mare, contractate de persoanele juridice menționate în capitolul VII.

(3) Prevederile prezentei legi nu sînt aplicabile procurărilor de valută străină de către Banca Națională a Moldovei, precum și contractării creditelor de către Banca Națională a Moldovei de la Fondul Monetar Internațional sau de la alți creditori nerezidenți.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

alocație permanentă - mijloace bugetare destinate pentru un scop specific prevăzut de legislație, care se alocă permanent, în conformitate cu condițiile contractelor privind împrumuturile de stat;

beneficiar al recreditării - orice persoană fizică sau juridică care este beneficiar final

al mijloacelor recreditate;

contract de garanție de stat - contract de fidejusiune între stat și creditor, prin care statul se obligă să plătească, integral sau parțial, creditorului datoria debitorului garantat (a persoanei juridice care a obținut împrumut sub garanție de stat), apărută din împrumuturi interne sau externe, în cazul în care debitorul garantat nu execută obligațiile sale față de creditor;

cont purtător de dobândă - cont de depozit al Ministerului Finanțelor deschis la Banca Națională a Moldovei și/sau într-o bancă comercială în care vor fi depuse mijloace bănești cu dobândă;

datorie publică - datorie de stat, datoria Băncii Naționale a Moldovei, datoria unităților administrativ-teritoriale, a instituțiilor publice finanțate, integral sau parțial, de la bugetul de stat sau local, datoria ce rezultă din împrumuturile interne și externe ale societăților comerciale în care statul și/sau unitatea administrativ-teritorială deține mai mult de 50 la sută din capitalul social și datoria întreprinderilor de stat și municipale;

datorie de stat - obligațiile contractuale pecuniare curente și scadente ale statului și dobânzile datorate și neonorate, apărute din calitatea statului de debitor sau fidejutor, fiind contractate, în numele Republicii Moldova, de Guvern, prin intermediul Ministerului Finanțelor, în monedă națională sau în valută străină;

datorie de stat externă - parte integrantă a datoriei de stat reprezentând totalul sumelor obligațiilor neonorate și dobânzilor datorate și neonorate, contractate, în numele Republicii Moldova, de Guvern, prin intermediul Ministerului Finanțelor, de la nerezidenții Republicii Moldova. Valorile mobiliare de stat emise pentru a fi plasate pe piețele financiare internaționale, care sînt procurate de rezidenți ai Republicii Moldova sînt atribuite datoriei de stat externe;

datorie de stat internă - parte integrantă a datoriei de stat reprezentând totalul sumelor obligațiilor neonorate și dobânzilor datorate și neonorate, contractate, în numele Republicii Moldova, de Guvern, prin intermediul Ministerului Finanțelor, de la rezidenții Republicii Moldova. Valorile mobiliare de stat emise pentru a fi plasate pe piața internă a Republicii Moldova, care sînt procurate de către nerezidenți sînt atribuite datoriei de stat interne;

deservire a datoriei - plata sumei principale, a dobînzii și a altor sume aferente, prevăzute în contractele din care rezultă datoria;

garanție de stat - angajament asumat, în contul și în numele statului, de către Guvern, în calitate de garant, de a plăti la scadență obligațiile neonorate;

garanție de stat externă - garanție de stat emisă în favoarea unui creditor care este nerezident;

garanție de stat internă - garanție de stat emisă în favoarea unui creditor care este rezident;

împrumut de stat - relație contractuală prin care creditorul transmite în proprietatea statului mijloace, cu condiția rambursării acestora de către stat la expirarea termenului pentru care au fost acordate. Împrumutul de stat poate fi cu sau fără dobândă;

nerezident - orice persoană fizică care are domiciliul permanent în străinătate, orice persoană juridică, precum și orice întreprindere sau organizație fără statut de persoană juridică, creată și înregistrată în străinătate;

primă - diferența obținută dintre prețul valorii mobiliare de stat la momentul plasării și valoarea ei nominală, dacă prețul este mai mare decât valoarea nominală;

recreditare - acordarea de împrumut beneficiarilor recreditării din contul mijloacelor obținute din împrumuturi de stat;

rezident - orice persoană fizică care are domiciliul permanent în Republica Moldova, orice persoană juridică, precum și orice întreprindere sau organizație fără statut de persoană juridică, creată și înregistrată pe teritoriul Republicii Moldova;

scont - diferența obținută dintre prețul valorii mobiliare de stat la momentul plasării și valoarea ei nominală, dacă prețul este mai mic decât valoarea nominală;

sumă principală - sumă acordată în cadrul unui împrumut;

sumă principală a valorii mobiliare de stat cu scont - prețul plătit de către creditor la procurarea valorii mobiliare de stat emise cu scont;

sumă principală a obligațiunii de stat - sumă egală cu valoarea nominală a obligațiunii de stat;

termen scurt - perioadă de pînă la un an;

termen mediu - perioadă de la un an pînă la 5 ani inclusiv;

termen lung - perioadă mai mare de 5 ani;

valoare mobiliară de stat - instrument al datoriei de stat emis în formă de titlu financiar negociabil.

Capitolul II

DATORIA PUBLICĂ

Articolul 3. Prevederi generale privind datoria de stat

(1) Guvernul, în persoana Ministerului Finanțelor, este autorizat:

a) să contracteze împrumuturi de stat, interne și externe, în monedă națională sau în orice valută străină;

b) să acorde garanții de stat interne și externe, exprimate în monedă națională sau în orice valută străină;

c) să emită valori mobiliare de stat pentru plasarea lor pe piața internă și externă.

(2) Contractele de împrumut de stat externe și hotărârile de acordare a garanțiilor de stat se aprobă de Parlament , cu excepția hotărârilor de acordare a garanțiilor de stat în condițiile alin.(1) litera f) al prezentului articol, care se aprobă de Guvern.

(Se completează prin LP187 din 28.09.14, MO310-312/10.10.14, art.626)

(3) Procedura de contractare a împrumuturilor de stat interne și externe este stabilită de Guvern.

(4) Ministerul Finanțelor este autorizat să emită valori mobiliare de stat pentru majorarea capitalului statutar sau pentru acoperirea soldului debitar al fondului general de rezervă al Băncii Naționale a Moldovei. Emisiunea valorilor mobiliare de stat pentru majorarea capitalului statutar al Băncii Naționale a Moldovei se va raporta la datoria de stat internă în limitele stabilite de legea bugetului de stat pe anul respectiv. Emisiunea valorilor mobiliare de stat pentru acoperirea soldului debitar al fondului general de rezervă al Băncii Naționale a Moldovei se va raporta la datoria de stat internă peste limitele stabilite de legea bugetului de stat pe anul respectiv. Majorarea limitei datoriei de stat interne se va reflecta în modificările ulterioare ale legii bugetului de stat pe anul respectiv.

(5) În condițiile art.4 alin. (1) lit.g), ale art. 10 alin. (1), ale art. 20, 24 și 25 din prezenta lege, Ministerul Finanțelor poate acționa direct sau prin intermediul reprezentanților autorizați.

Articolul 4. Administrarea datoriei de stat și a garanțiilor de stat

(1) Datoria de stat și garanțiile de stat sînt administrate de Ministerul Finanțelor. În acest scop, Ministerul Finanțelor:

a) elaborează Programul anual al împrumuturilor de stat, în care se includ toate împrumuturile de stat interne și externe care urmează a fi contractate, precum și cele care au fost contractate în trecut și sînt în vigoare la momentul elaborării Programului, care este parte componentă a cadrului de cheltuieli pe termen mediu, și stabilește obiectivele de împrumut în funcție de capacitatea de deservire a datoriei de stat;

b) evaluează condițiile financiare ale împrumuturilor și/sau ale emiterii valorilor mobiliare de stat;

c) examinează condițiile contractelor privind împrumuturile de stat și garanțiile de stat, evaluează posibilitățile de împrumut și condițiile de finanțare pe piețele internaționale;

d) analizează oportunitățile și condițiile de contractare a mijloacelor necesare pentru dezvoltarea țării și pentru refinanțarea datoriei de stat și supraveghează ca impactul net al noului împrumut să nu depășească limitele datoriei de stat, stabilite în legea bugetului de stat pe anul respectiv;

e) pregătește și înaintează Guvernului proiectele de acte legislative și normative necesare pentru îndeplinirea obligațiilor și atribuțiilor de administrare a datoriei de stat și a garanțiilor de stat;

- f) efectuează emisiunea primară a valorilor mobiliare de stat pe piețele financiare interne și externe;
- g) determină volumul total al valorilor mobiliare care vor fi emise pe parcursul anului bugetar pentru plasare pe piețele financiare internă și externă, în limitele stabilite de legea bugetului de stat pe anul respectiv, și propune modificări la aceste limite în funcție de necesitățile financiare și de situația pe piețele financiare;
- h) determină planul plasării interne și externe a valorilor mobiliare de stat la începutul fiecărui an bugetar, precum și modifică acest plan în funcție de necesități;
- i) coordonează cu instituțiile financiare specializate emiterea valorilor mobiliare de stat care vor fi plasate pe piețele externe;
- j) acumulează informația și monitorizează situația cu privire la datoria publică;
- k) evaluează situația privind datoria de stat și determină necesitatea căutării unor noi forme de reducere a datoriei, inclusiv restructurarea, refinanțarea, operațiunile de răscumpărare, swap și scutirea de plată a datoriei, precum și implementează aceste forme în limitele drepturilor prevăzute de prezenta lege;
- l) evaluează riscurile legate de schimbul valutei străine și de rata dobânzii în privința datoriei de stat;
- m) primește, analizează și înaintează Guvernului recomandări în privința tuturor cererilor de emisie a garanțiilor de stat, ține evidența garanțiilor de stat;
- n) comunică și coordonează chestiunile referitoare la administrarea datoriei de stat cu instituțiile financiare internaționale, agențiile guvernamentale, băncile străine și orice creditori interni sau externi;
- o) reprezintă Guvernul în chestiunile referitoare la administrarea datoriei publice;
- p) colaborează cu agențiile de evaluare (rating) pentru calcularea riscului de țară pentru Republica Moldova.

(2) În scopul deservirii datoriei de stat, Ministerul Finanțelor supraveghează și organizează rambursarea datoriei de stat, calculează și achită dobânda și alte plăți aferente, înregistrează toate achitățile efectuate.

Articolul 5. Contractarea împrumuturilor pentru persoanele

juridice finanțate din bugetul de stat

(1) Ministerele, alte autorități ale administrației publice centrale și instituțiile publice finanțate, integral sau parțial, de la bugetul de stat nu pot contracta împrumuturi interne sau externe.

(2) Oricare dintre persoanele menționate la alin.(1), care intenționează să inițieze un proiect investițional important pentru dezvoltarea Republicii Moldova, în lipsa fondurilor disponibile

și suficiente în bugetul de stat, poate să înainteze Ministerului Finanțelor o cerere pentru solicitarea finanțării. În cerere trebuie să fie indicate:

- a) scopul pentru care sînt solicitate mijloacele;
- b) modalitatea de utilizare a mijloacelor solicitate și rezultatele scontate;
- c) evaluarea necesităților de finanțare;
- d) sursa de obținere a mijloacelor solicitate, dacă această informație este disponibilă.

(3) Guvernul decide aprobarea sau respingerea cererii pentru solicitarea finanțării în conformitate cu prevederile alin.(2). În cazul aprobării cererii, Ministerul Finanțelor întreprinde măsurile necesare pentru a obține mijloacele solicitate.

Articolul 6. Plafoanele datoriei de stat și ale garanțiilor de stat

Plafoanele datoriei de stat, inclusiv ale datoriei de stat interne și externe, precum și plafoanele garanțiilor de stat, la o dată anumită, sînt stabilite de legea bugetului de stat, cu excepția cazurilor specificate la art.3 alin.(4).

Articolul 7. Obligația de a onora datoria de stat

(1) Datoria de stat este o datorie suverană și reprezintă obligația absolută a Republicii Moldova față de angajamentele sale, în conformitate cu contractele semnate.

(2) Deservirea datoriei de stat are prioritate față de alte obligații pecuniare din contul trezorerial și toate plățile aferente vor avea o alocare permanentă, care va continua pînă la achitarea deplină a datoriei de stat.

Articolul 8. Registrele de stat privind datoria de stat,

garanțiile de stat și recreditarea de stat

(1) În scopul ținerii evidenței tuturor obligațiilor directe și condiționale ale Republicii Moldova, a împrumuturilor acordate din mijloacele obținute din împrumuturile de stat interne sau externe, Ministerul Finanțelor este unicul organ autorizat să instituie și să țină următoarele registre de stat:

- a) Registrul de stat privind datoria de stat;
- b) Registrul de stat privind garanțiile de stat;
- c) Registrul de stat privind recreditarea de stat.

(2) Regulile de ținere a registrelor de stat menționate la alin.(1) se stabilesc de Guvern.

(3) Registrele de stat menționate la alin.(1) se țin de Ministerul Finanțelor sub formă electronică și sînt unicele înregistrări oficiale privind obligațiile directe și condiționale ale Republicii Moldova, precum și privind recreditarea de stat.

(4) În Registrul de stat privind datoria de stat se înregistrează, în ordine cronologică și sistematică, informația privind obligațiile directe ale statului care rezultă din împrumuturile de stat interne și externe, privind dinamica împrumuturilor de stat, numărul de identificare al datoriei, data contractării, data scadenței, suma agregată. Registrul datoriei de stat are următoarele subregistre:

a) subregistrul datoriei de stat interne;

b) subregistrul datoriei de stat externe.

(5) În Registrul de stat privind garanțiile de stat se înregistrează, în ordine cronologică și sistematică, informația privind obligațiile de stat condiționale interne și externe apărute din contractele privind garanțiile de stat, privind emiterea și scadența garanțiilor de stat, numărul de identificare al garanțiilor, sumele agregate, plățile efectuate, plățile viitoare. Registrul de stat privind garanțiile de stat are următoarele subregistre:

a) subregistrul garanțiilor de stat interne;

b) subregistrul garanțiilor de stat externe.

(6) În Registrul de stat privind recreditarea de stat se înregistrează, în ordine cronologică și sistematică, informația despre proiectele, programele, activitățile finanțate din surse recreditate, beneficiarii recreditării, data contractării, data scadenței, suma agregată.

Articolul 9. Raportarea și monitorizarea datoriei publice

(1) Ministerul Economiei și Comerțului, Banca Națională a Moldovei și alte autorități ale administrației publice centrale, precum și autoritățile administrației publice locale prezintă Ministerului Finanțelor informația necesară pentru întocmirea planului și a prognozelor anuale ale datoriei de stat, ale garanțiilor de stat și ale datoriei publice.

(2) Banca Națională a Moldovei, autoritățile administrației publice centrale, instituțiile publice finanțate integral sau parțial de la bugetul de stat, instituțiile financiare care au obținut mijloace recreditate, beneficiarii recreditați direct de Ministerul Finanțelor și debitorii garantați prezintă, trimestrial, Ministerului Finanțelor informația necesară pentru monitorizarea sumelor datorate, a debursării și deservirii datoriei publice, a obligațiilor condiționale ce rezultă din contractele de acordare a garanției de stat, a operațiunilor de recreditare de stat.

(3) Societățile comerciale în care statul sau unitatea administrativ-teritorială deține mai mult de 50 la sută din capitalul social, întreprinderile de stat și municipale prezintă, trimestrial, Ministerului Finanțelor informația necesară pentru monitorizarea contractării, debursării și deservirii datoriei publice neonorate.

(4) Procedura de raportare a informației necesare pentru monitorizarea datoriei publice se stabilește de Guvern.

(5) Ministerul Finanțelor generalizează datele statistice cu privire la datoria publică, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

(6) Ministerul Finanțelor include în rapoartele sale periodice privind executarea bugetului de stat, prezentate Guvernului și Parlamentului, informația cu privire la volumul și statutul datoriei publice, garanțiilor de stat și recreditării de stat.

Articolul 10. Răspunderea beneficiarilor de mijloace

din împrumuturile de stat și/sau de garanții de stat

(1) În cazul încălcării de către instituțiile financiare care iau cu împrumut mijloace recreditate, de către beneficiarii recreditării și de către debitorii garantați a obligațiilor lor stabilite în contractele respective, Ministerul Finanțelor, direct sau prin Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, este împuternicit să suspende pe cale extrajudiciară operațiunile bancare, să sechestreze și să perceapă în mod incontestabil mijloacele datorate din conturile bancare ale acestor beneficiari de mijloace din împrumuturi de stat și/sau de garanții de stat, conform procedurii stabilite de legislația în vigoare.

(2) Riscul aferent schimbului valutar se suportă de persoanele menționate la alin.(1).

Articolul 11. Monitorizarea și controlul

(1) Instituțiile financiare care participă la recreditare din contul împrumuturilor de stat prezintă, trimestrial, Ministerului Finanțelor informația privind debursarea și rambursarea mijloacelor recreditate, privind situația lor economică, inclusiv rapoartele financiare și cele anuale ale auditului extern al activității lor.

(2) Ministerul Finanțelor supraveghează persoanele care participă la recreditare din contul împrumuturilor de stat pînă la îndeplinirea completă și/sau încetarea obligațiilor apărute din contractele privind beneficierea de mijloace din împrumuturile de stat, inclusiv prin verificarea conturilor lor bancare. Ministerul Finanțelor solicită de la Banca Națională a Moldovei și de la alte autorități de supraveghere a pieței financiare informația cu privire la situația economică a instituțiilor financiare care intenționează să participe sau care participă la operațiunile de recreditare.

Articolul 12. Destinația mijloacelor obținute din împrumuturile de stat

Mijloacele obținute din împrumuturile interne și externe de stat sau din plasarea valorilor mobiliare de stat, în limitele bugetelor anuale, vor fi utilizate pentru:

- a) sprijinirea dezvoltării economiei țării și activității investiționale;
- b) promovarea exporturilor;
- c) crearea de noi locuri de muncă și îmbunătățirea condițiilor sociale și ecologice în țară;
- d) lichidarea consecințelor calamităților naturale și ale altor situații excepționale;
- e) rambursarea prealabilă, rambursarea, refinanțarea și restructurarea obligațiilor existente și a garanțiilor;
- f) finanțarea deficitului bugetar și acoperirea necesităților decalajului de casă pe termen

scurt al bugetului de stat.

Capitolul III

DATORIA DE STAT INTERNĂ

Articolul 13. Instrumentele generatoare de datorie de stat internă

Ministerul Finanțelor utilizează în calitate de instrumente generatoare de datorie de stat internă instrumentele financiare reglementate de legislația Republicii Moldova, inclusiv valorile mobiliare de stat emise pentru plasarea pe piața internă și împrumuturile de stat interne.

Articolul 14. Emisiunea valorilor mobiliare de stat pentru

plasare pe piața internă

(1) Valorile mobiliare de stat pentru plasare pe piața internă se emit în monedă națională și pot fi indexate. Valoarea nominală și dobânda valorii mobiliare de stat indexate este corelată la momentul achitării la valoarea de referință a unei variabile. Această variabilă poate fi rata de schimb a valutei străine, rata inflației sau oricare altă variabilă sau indice, după cum este prevăzut în condițiile emisiunii.

(2) Valorile mobiliare de stat se emit:

a) în formă de înscriere în cont, ca valori mobiliare pentru care emisiunea, evidența, confirmarea dreptului de proprietate și plata sumei principale și a dobânzilor (cupoanelor) aferente se efectuează prin intermediul sistemului de înscriere în cont;

b) în formă materializată, ca înscrisuri imprimare, pentru care emisiunea, circulația și răscumpărarea se vor efectua conform condițiilor stabilite de legislație pentru aceste valori mobiliare.

(3) Fiecărei emisiuni a valorilor mobiliare de stat, Ministerul Finanțelor atribuie, conform cerințelor standardelor naționale și internaționale, numărul de înregistrare de stat.

Articolul 15. Tipurile de valori mobiliare de stat

(1) Valorile mobiliare de stat se emit pe termen scurt, mediu și lung.

(2) Valorile mobiliare de stat emise pe termen scurt sînt bonurile de trezorerie, emise cu scont și răscumpărate la scadență la valoarea lor nominală.

(3) Valorile mobiliare de stat emise pe termen mediu și lung sînt obligațiunile de stat, emise cu o rată flotantă sau fixă a dobînzii. Dobînda (cupoanele) la obligațiunile de stat se achită periodic. Obligațiunile de stat pot fi vîndute cu scont, la prețul lor nominal sau cu primă și sînt răscumpărate la scadență la valoarea lor nominală.

Articolul 16. Circulația valorilor mobiliare de stat

(1) Tranzacțiile pe piața secundară cu valorile mobiliare de stat emise pe termen scurt vor

avea loc doar pe piața extrabursieră, prin intermediul dealerilor primari și al altor instituții autorizate.

(2) Tranzacțiile pe piața secundară cu valorile mobiliare de stat emise pe termen mediu și lung vor avea loc pe piața extrabursieră, prin intermediul dealerilor primari, și pe piața bursieră, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Articolul 17. Răscumpărarea valorilor mobiliare de stat

(1) Valorile mobiliare de stat sînt răscumpărate în conformitate cu condițiile de emisiune a acestora și cu actele normative elaborate în temeiul prezentei legi. În urma răscumpărării, obligațiile ce decurg din emisiunea valorilor mobiliare de stat se sting.

(2) Dacă data la care urmează să se efectueze una din plățile aferente valorii mobiliare de stat este o zi nelucrătoare, plata se va efectua în prima zi lucrătoare imediat următoare, fără dobîndă suplimentară.

(3) Ministerul Finanțelor are dreptul să răscumpere valoarea mobilă de stat înainte de scadență în cazurile în care acest fapt este specificat în condițiile emisiunii valorii mobiliare de stat.

(4) Veniturile obținute de la plasarea valorilor mobiliare de stat în sumă ce depășește valoarea nominală a acestora, precum și veniturile obținute de la răscumpărarea valorilor mobiliare de stat la un preț mai mic decît prețul de vînzare la plasare se trec la micșorarea cheltuielilor efective pentru deservirea datoriei de stat interne în anul bugetar respectiv.

Articolul 18. Acordarea de compensații pentru valorile mobiliare de stat, emise în formă materializată, distruse, deformatate sau deteriorate

Ministerul Finanțelor este autorizat să ofere compensații pentru valorile mobiliare de stat, emise în formă materializată, distruse, deformatate sau deteriorate dacă aceste valori mobiliare de stat sînt identificate după elementele lor, în conformitate cu legislația în vigoare. Ministerul Finanțelor va acorda compensația menționată doar în cazul în care o astfel de achitare nu va provoca achitarea dublă pentru aceeași valoare mobilă de stat.

Articolul 18¹. Plăți și transferuri pe teritoriul Republicii Moldova

Pe teritoriul Republicii Moldova, plățile și transferurile ce țin de cumpărarea și răscumpărarea valorilor mobiliare de stat se efectuează în monedă națională.

Capitolul IV

DATORIA DE STAT EXTERNĂ

Articolul 19. Instrumentele generatoare de datorie de stat externă

Ministerul Finanțelor utilizează în calitate de instrumente generatoare de datorie de stat externă instrumentele financiare aplicabile pe piețele financiare externe, inclusiv împrumuturile de stat externe și valorile mobiliare de stat emise pentru plasarea pe piețele financiare externe.

Articolul 20. Activitatea pe piețele financiare externe

Ministerul Finanțelor activează pe piețele financiare externe, prin intermediul instituțiilor financiare specializate, pentru organizarea și administrarea ofertei pentru valori mobiliare de stat, pentru încheierea tranzacțiilor cu valori mobiliare de stat, conform regulilor și practicilor acceptate pe plan internațional.

Articolul 21. Adoptarea hotărîrilor cu privire la contractele privind împrumuturile de stat externe

Hotărîrile cu privire la împrumuturile de stat externe se adoptă de către Parlament pe baza contractelor privind împrumuturile de stat externe, prezentate de Guvern. În cazul în care valorile mobiliare de stat urmează a fi emise pentru plasare pe piețele financiare externe, hotărîrea respectivă a Parlamentului se adoptă pînă la publicarea ofertei pe piața externă.

Articolul 21¹. Atragerea de împrumuturi de stat

externe și a altor instrumente financiare

de la Fondul Monetar Internațional

Atragerea de împrumuturi de stat externe și a altor instrumente financiare de la Fondul Monetar Internațional va fi asigurată de către Parlament prin lege.

Articolul 22. Debursarea și utilizarea mijloacelor din împrumuturile de stat externe

(1) Împrumuturile de stat externe contractate, în numele Republicii Moldova, de Guvern sînt debursate prin intermediul Băncii Naționale a Moldovei și/sau al băncilor comerciale și vor fi păstrate în conturi purtătoare de dobîndă în favoarea bugetului de stat.

(2) Mijloacele bănești obținute din împrumuturile de stat externe pot fi păstrate în conturile Ministerului Finanțelor în monedă națională și/sau în valută străină.

(3) Împrumuturile de stat externe contractate, în numele Republicii Moldova, de Guvern pentru finanțarea proiectelor investiționale sau a programelor de dezvoltare pot fi debursate prin intermediul unităților speciale responsabile de implementarea acestor proiecte și programe. Mijloacele bănești aferente vor fi păstrate în conturi purtătoare de dobîndă în favoarea proiectului/programului. Această dobîndă va fi transferată ulterior bugetului de stat.

(4) Autoritățile publice care beneficiază de mijloace obținute din împrumuturi de stat externe, prin care sînt finanțate proiectele investiționale, monitorizează implementarea și realizarea scopurilor acestor proiecte investiționale.

(5) Procedura de debursare a împrumuturilor de stat externe se reglementează prin actul normativ aprobat de Guvern în temeiul prezentei legi.

Capitolul V

REREDITAREA

Articolul 23. Scopul recreditării

(1) Mijloacele financiare obținute din împrumuturile de stat interne sau externe pot fi recreditate pentru finanțarea proiectelor investiționale, a programelor sau activităților prioritare de stat, care vor fi definite în contractele de împrumut de stat interne sau externe corespunzătoare.

(2) Ministerul Finanțelor este unicul organ împuternicit cu administrarea acestor mijloace în temeiul prezentei legi. Ministerul Finanțelor este autorizat să efectueze operațiuni de recreditare fie direct, fie prin intermediul instituțiilor financiare, fie prin intermediul subdiviziunilor special create pentru scopuri de recreditare, precum și să semneze contractele și alte acte juridice aferente atribuțiilor stabilite de prezentul articol.

Articolul 24. Distribuirea mijloacelor financiare obținute

din împrumuturile de stat

(1) Recreditarea este efectuată prin acordarea de împrumuturi. Recreditarea beneficiarilor finali ai recreditării se efectuează prin intermediul instituțiilor financiare, acestea împrumutând mijloacele pentru recreditare de la Ministerul Finanțelor. În cazul în care acest lucru este stabilit în contractele de împrumuturi interne sau externe, Ministerul Finanțelor încheie contractele de împrumut direct cu beneficiarii finali ai recreditării.

(2) În cazurile când recreditarea este făcută prin intermediul instituțiilor financiare, condițiile pentru selectarea persoanelor ce vor avea acces la aceste mijloace sînt definite de instituțiile financiare, cu respectarea criteriilor de evaluare și selectare conform regulilor și practicii recunoscute pe plan intern și internațional. Riscurile comerciale și financiare aferente operațiunilor de recreditare se suportă de către intermediarii financiari care acordă împrumuturi din mijloacele destinate recreditării.

(3) Cerințele față de împrumuturile debursate de Ministerul Finanțelor beneficiarilor finali ai recreditării, din mijloace destinate recreditării, sînt stabilite de Guvern.

(4) Condițiile rambursării împrumuturilor acordate din mijloace destinate recreditării sînt stabilite în contractele de recreditare. Aceste contracte stabilesc rata dobînzii plătite Ministerului Finanțelor, moneda în care sînt calculate și achitate suma principală și alte plăți, garanțiile rambursării, data rambursării, scopul recreditării, cazurile de neexecutare a contractelor, penalitatea în caz de rambursare întîrziată sau nerambursare a mijloacelor, precum și alte angajamente ale părților.

(5) Instituțiile financiare care participă la recreditarea mijloacelor obținute din împrumuturile de stat destinate recreditării sînt selectate de Ministerul Finanțelor în urma concursurilor organizate în acest scop. Modalitatea de organizare, de desfășurare a concursurilor și de selectare a instituțiilor financiare care participă la recreditarea de stat se stabilește de Guvern.

(6) Orice debursare a mijloacelor destinate recreditării către beneficiarii recreditării,

efectuată direct de Ministerul Finanțelor, poate fi suspendată sau stopată de minister în cazul în care beneficiarul recreditării încalcă obligațiile sale ce decurg din contractul de recreditare, utilizează aceste mijloace contrar destinației sau există circumstanțe care, în mod vădit, pot duce la incapacitatea de plată a beneficiarului.

Articolul 25. Administrarea resurselor financiare

destinate recreditării

Ministerul Finanțelor, după necesitate și cu aprobarea Guvernului, creează subdiviziuni speciale care urmează să administreze mijloacele împrumutate, inclusiv destinate recreditării. În conformitate cu scopurile recreditării, stabilite de prezenta lege, acestea sînt responsabile de utilizarea eficientă a mijloacelor destinate recreditării.

Articolul 26. Rambursarea mijloacelor financiare recreditate

(1) Toate mijloacele financiare obținute din împrumuturi de stat recreditate de Ministerul Finanțelor pentru finanțarea proiectelor investiționale, programelor sau activităților prioritare sînt rambursate ministerului de beneficiarii recreditării sau de instituțiile financiare, în conformitate cu condițiile contractelor de recreditare respective.

(2) Ministerul Finanțelor este împuternicit să perceapă de la beneficiarii recreditării sau de la instituțiile financiare o plată care va acoperi costurile operațiunilor de schimb valutar, precum și alte riscuri și costuri legate de primirea, distribuirea și rambursarea împrumuturilor destinate recreditării.

Capitolul VI

GARANȚIILE DE STAT

Articolul 27. Cazurile de acordare a garanțiilor de stat

Garanțiile de stat interne și externe sînt emise în cazuri excepționale, și anume:

- a) pentru garantarea împrumuturilor interne sau externe destinate finanțării proiectelor investiționale care prezintă o importanță majoră pentru economia națională;
- b) pentru împrumuturile menite achitării înainte de termen a împrumuturilor garantate anterior cu garanții de stat, cu condiția ca noile împrumuturi să aibă un cost financiar mai mic.

Articolul 28. Procedura de acordare a garanției de stat

(1) Parlamentul adoptă hotărîrea privind acordarea garanției de stat pe baza propunerilor și proiectelor înaintate de Guvern.

(2) Persoanele juridice interesate care solicită acordarea unei garanții de stat în favoarea unui creditor trebuie să înainteze Ministerului Finanțelor o cerere, la care se anexează următoarele documente:

- a) actul de constituire a solicitantului;
- b) certificatul de înregistrare de stat a solicitantului;
- c) extras din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor cu privire la solicitant;
- d) bilanțul contabil al solicitantului pentru o perioadă de activitate de cel puțin 2 ani precedenți;
- e) certificatul privind lipsa datoriilor solicitantului față de buget;
- f) informația privind datoriile solicitantului față de creditori;
- g) copiile de pe toate documentele relevante privind proiectele investiționale;
- h) planul de afaceri unde se indică destinația împrumutului pentru care se solicită garanția de stat, prognoza privind profitul și distribuirea acestuia în perioada de garanție;
- i) proiectul contractului de împrumut pe care îl va încheia cu creditorul, unde se indică denumirea și adresa creditorului, suma împrumutului pentru care se solicită garanția de stat, condițiile de creditare, mijloacele de garantare a rambursării împrumutului, altele decât garanția de stat;
- j) informația privind activele care ar putea fi gajate și folosite pentru achitarea datoriei.

(3) Creditorul care oferă împrumutul și debitorul care beneficiază de împrumut (solicitantul) sînt responsabili de corectitudinea și executarea planului de afaceri.

(4) Ministerul Finanțelor va decide în ce privește corespunderea cererii de solicitare a garanției de stat în termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii acesteia și a documentelor anexate conform alin.(2), anunțînd solicitantul despre decizia adoptată.

(5) Garanția de stat nu poate fi acordată solicitantului garanției de stat dacă:

- a) situația financiară a solicitantului este nesatisfăcătoare;
- b) solicitantul nu are o altă garanție reală sau personală de executare a obligațiilor, suficientă pentru achitarea împrumutului și dobînzilor aferente;
- c) solicitantul are datorii scadente neachitate (datorii restante);
- d) solicitantul este implicat în vreun proces judiciar în calitate de pîrît sau inculpat ori este subiect al procedurii de insolvență;
- e) proiectele investiționale prezentate nu sînt satisfăcătoare din punct de vedere economico-financiar.

(6) Solicitantul (debitorul garantat), în termen de 10 zile lucrătoare, informează Ministerul Finanțelor despre orice schimbare referitoare la informația prezentată la depunerea cererii, survenită fie înainte, fie după acordarea garanției de stat.

Articolul 29. Evaluarea riscului asumat de Ministerul Finanțelor la acordarea garanției de stat

- (1) După examinarea corespunderii planului de afaceri cu scopurile acordării garanției de stat, Ministerul Finanțelor efectuează o analiză a documentelor depuse și evaluează nivelul riscului pentru fiecare garanție.
- (2) Pe baza evaluării riscului, Ministerul Finanțelor stabilește plata pentru fiecare garanție de stat în mărime de la 5 la 25 la sută din suma care urmează să fie garantată prin garanție de stat. Această plată este transferată de solicitantul garanției de stat către Ministerul Finanțelor după ce ministerul încheie cu persoana respectivă un contract de acordare a garanției de stat, dacă contractul nu prevede altfel. Contractul de garanție de stat nu va fi încheiat cu creditorul solicitantului de garanție de stat dacă solicitantul nu va achita plata pentru garanție de stat conform prevederilor prezentului alineat.
- (3) În cazul în care garanția de stat nu este acordată solicitantului garanției de stat, suma achitată se restituie solicitantului în termen de 30 de zile lucrătoare din momentul adoptării deciziei de respingere a cererii de solicitare a acordării garanției de stat.

Articolul 30. Contractul de garanție de stat și

elementele lui obligatorii

- (1) Contractul de garanție de stat se încheie între Ministerul Finanțelor și creditor în temeiul hotărârii Parlamentului privind acordarea garanției de stat respective. Contractul de garanție de stat se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității.
- (2) Elementele obligatorii ale contractului de garanție de stat sînt:
  - a) numele și adresa creditorului care oferă împrumutul garantat prin garanție de stat;
  - b) numele și adresa debitorului garantat;
  - c) descrierea obligațiilor garantate prin garanție de stat;
  - d) suma maximă a garanției de stat;
  - e) drepturile și obligațiile părților;
  - f) termenul și condițiile acordării garanției de stat, în care creditorul are dreptul să ceară Ministerului Finanțelor executarea obligației garantate prin garanție de stat;
  - g) condițiile de plată a împrumutului garantat prin garanția de stat.
- (3) Dreptul creditorului de a cere executarea garanției de stat apare doar după ce creditorul a întreprins toate acțiunile necesare pentru colectarea sumelor datorate de la debitorul garantat, a urmărit executarea benevolă sau forțată a garanțiilor reale și/sau personale prezentate de debitorul garantat, altele decît garanția de stat, inclusiv a inițiat procedura de executare a hotărârii judecătorești adoptate în acest sens.

(4) Garanția de stat asigură rambursarea integrală sau parțială a sumei principale a împrumutului garantat de stat și plata dobânzii aferente dacă plata dobânzii este stipulată în contractul de garanție de stat.

Articolul 31. Contractul de acordare a garanției de stat

(1) Contractul de acordare a garanției de stat este încheiat între Ministerul Finanțelor și debitorul garantat (solicitant) în temeiul hotărârii Parlamentului privind acordarea garanției de stat respective. Contractul de acordare a garanției de stat se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității.

(2) În contractul de acordare a garanției de stat se stabilesc:

- a) taxa plătită de debitorul garantat pentru garanția de stat;
- b) obligația debitorului garantat de a constitui garanții suficiente în favoarea creditorului pentru a garanta rambursarea împrumutului și a cheltuielilor scontate aferente;
- c) obligația de raportare a debitorului garantat privind obligațiile ce decurg din garanția de stat;
- d) constituirea altor garanții în favoarea statului;
- e) destinația mijloacelor obținute din împrumuturile garantate de stat;
- f) obligația debitorului garantat de a restitui statului toate sumele cheltuite de stat pentru executarea garanției de stat, precum și alte cheltuieli aferente acestei executări.

Articolul 32. Executarea garanției de stat

(1) Dacă debitorul garantat nu-și îndeplinește obligațiile sale de plată conform contractului de împrumut încheiat cu creditorul și acesta din urmă a întreprins toate măsurile ca debitorul garantat să ramburseze datoria, creditorul are dreptul să prezinte Ministerului Finanțelor o cerere prin care să solicite executarea garanției de stat.

(2) Ministerul Finanțelor transferă suma solicitată de creditor dacă informațiile din cererea de executare a garanției de stat sînt conforme cu prevederile prezentei legi și cu condițiile stipulate în contractul de garanție de stat.

(3) Este interzisă debitarea incontestabilă extrajudiciară a mijloacelor din conturile bugetului de stat în favoarea creditorului.

(4) Obligația pecuniară care rezultă din garanțiile de stat se execută din contul mijloacelor disponibile ale bugetului de stat. Ministerul Finanțelor informează Guvernul și Parlamentul privind cererile de executare a garanțiilor de stat, prezentate ministerului de creditorii garantați, și privind executările efectuate.

Articolul 33. Transformarea garanției de stat în datorie de stat

Suma solicitată și susceptibilă plății în temeiul garanției de stat devine datorie de stat din

momentul în care creditorul înaintează o cerere de executare, conform prevederilor prezentei legi și ale contractului de garanție de stat încheiat, care duce la apariția obligației statului de a executa garanția de stat.

Articolul 34. Recuperarea mijloacelor folosite pentru

executarea garanției de stat

(1) După ce Ministerul Finanțelor a executat garanția de stat, debitorul garantat este obligat să ia toate măsurile posibile pentru a rambursa statului toate sumele cheltuite pentru executarea garanției de stat, în conformitate cu prevederile prezentei legi, cu actele normative relevante, cu contractul de acordare a garanției de stat și cu oricare alt contract semnat în acest sens între Ministerul Finanțelor și debitorul garantat.

(1¹) În cazul în care debitorul garantat nu își poate respecta obligațiile financiare conform graficului de rambursare a datoriei stabilit, Ministerul Finanțelor, în urma analizei economico-financiare a debitorului garantat, este în drept să adopte decizii privind reeșalonarea datoriei

acestuia. Pentru perioada reeșalonată debitorul garantat va achita o dobândă stabilită de către părți. (2) În temeiul prevederilor prezentei legi, Ministerul Finanțelor este împuternicit să constituie gaj legal asupra proprietății debitorului garantat, cu scopul de a recupera mijloacele folosite pentru executarea obligațiilor debitorului garantat, conform procedurilor stabilite de legislație pentru recuperarea datoriilor apărute din obligațiile fiscale ale contribuabililor.

Articolul 35. Temeiurile de încetare a garanției de stat

Garanția de stat încetează în cazul în care:

- a) obligația garantată este pe deplin stinsă;
- b) termenul garanției de stat a expirat;
- c) mijloacele obținute din împrumutul garantat de stat nu sînt utilizate în scopurile stabilite de contractul de acordare a garanției de stat;
- d) a fost modificată, fără acordul Ministerului Finanțelor, obligația garantată cu garanție de stat, cînd această modificare atrage mărirea răspunderii sau alte consecințe nefavorabile pentru stat în calitate sa de fidejuser;
- e) a fost încheiat contractul de preluare a obligației garantate cu garanție de stat sau contractul de cesiune a creanței garantate cu garanție de stat, cu excepția cazului în care menținerea garanției de stat este permisă de Ministerul Finanțelor în modul stabilit de prevederile contractelor de garanție de stat și de acordare a garanției de stat;
- f) din vina creditorului, este imposibilă subrogarea statului, în calitate de fidejuser, în drepturile creditorului față de debitor.

(3) De la debitorul garantat pentru care Ministerul Finanțelor a folosit mijloace pentru

executarea garanției de stat se percepe la bugetul de stat, pentru perioada în care mijloacele respective nu sînt restabilite la buget, o sumă calculată în funcție de rata de bază aplicată de Banca

Națională a Moldovei la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt.

Articolul 35¹. Garanțiile de stat și valorile mobiliare de stat emise în situații de criză sistemică sau de pericol al apariției acesteia

(1) Prevederile capitolului VI al prezentei legi nu se răsfrîng asupra garanțiilor de stat acordate în situații de criză sistemică sau de pericol al apariției acesteia.

(2) Valorile mobiliare de stat emise în condițiile art.3 alin.(1) lit. f) al prezentei legi, cu scopul capitalizării băncii/băncilor, vor fi transmise băncii/băncilor și înregistrate în Sistemul de înscrieri în conturi la Banca Națională a Moldovei pe numele băncii/băncilor la data emisiunii acestora.

(3) Pentru valorile mobiliare de stat emise în condițiile art.3 alin.(1) lit. f) al prezentei legi, cu scopul garantării creditelor de urgență acordate de Banca Națională a Moldovei băncilor, calitatea de proprietar al acestora la data emisiunii și pe perioada gajării este exercitată de Ministerul Finanțelor.

(4) În cazul nerambursării în termen de către bancă a creditului de urgență acordat în situații de criză sistemică sau de pericol al apariției acesteia, valorile mobiliare de stat trec în proprietatea Băncii Naționale a Moldovei în suma creditului și dobînzii nerambursate. Dobînda aferentă valorilor mobiliare de stat se calculează începînd cu data trecerii acestora în proprietatea Băncii Naționale a Moldovei.

(Se completează prin LP187 din 28.09.14, MO310-312/10.10.14, art.626)

Capitolul VII

DATORIA UNOR SOCIETĂȚI COMERCIALE, ÎNTREPRINDERI

ȘI UNITĂȚI ADMINISTRATIV-TERITORIALE

Articolul 36. Datoriile societăților comerciale, ale întreprinderilor

cu participarea statului sau a unităților administrativ-

teritoriale, ale întreprinderilor de stat și municipale

(1) Datoriile contractate de societățile comerciale și întreprinderile în care statul sau unitățile administrativ-teritoriale dețin mai mult de 50 la sută din capitalul social nu constituie datorie de stat sau datorie a unităților administrativ-teritoriale.

(2) Contractele de împrumuturi interne sau externe prin care societăților comerciale în care statul sau unitățile administrativ-teritoriale dețin mai mult de 50 la sută din capitalul social, întreprinderilor de stat și municipale li s-au acordat cu împrumut mijloace în monedă națională și/sau în valută străină, precum și deciziile acestor societăți comerciale și

întreprinderi cu privire la emisiunea publică de obligațiuni, ori contractele cu privire la vânzarea-cumpărarea de obligațiuni proprii investitorilor nerezidenți urmează a fi înregistrate de către Ministerul Finanțelor, sub sancțiunea nulității. Modalitatea înregistrării acestor tranzacții este stabilită de Guvern.

(3) Guvernul nu poartă răspundere pentru datoria persoanelor juridice menționate în prezentul articol.

Articolul 37. Datoria unităților administrativ-teritoriale

(1) Unitățile administrativ-teritoriale contractează împrumuturi în temeiul legislației cu privire la finanțele publice locale.

(2) Unitățile administrativ-teritoriale prezintă Ministerului Finanțelor informația privind obligațiile pecuniare, cu termenul de executare de un an sau mai mare, și privind garanțiile emise de aceste unități administrativ-teritoriale.

Capitolul VIII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 38

(1) Prezenta lege va intra în vigoare după expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, societățile comerciale și întreprinderile în care statul sau unitățile administrativ-teritoriale dețin mai mult de 50 la sută din capitalul social vor înregistra la Ministerul Finanțelor toate împrumuturile interne și externe contractate. În scopul înregistrării, persoanele juridice menționate vor prezenta Ministerului Finanțelor toate contractele de împrumuturi interne și externe în vigoare, încheiate de aceste persoane juridice în calitate de debitori, sau deciziile acestor persoane juridice cu privire la emisiunea publică de obligațiuni, și/sau contractele în vigoare cu privire la vânzarea/cumpărarea de obligațiuni proprii de către investitorii nerezidenți.

(3) Guvernul, în termen de 6 luni:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

b) va prezenta Parlamentului propuneri privind modificarea legislației în vigoare în vederea stabilirii răspunderii pentru încălcarea prezentei legi;

c) va elabora și va aproba regulamentele și alte acte normative necesare executării prezentei legi.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 943-XIII din 18 iulie 1996 privind datoria de stat și garanțiile de stat se abrogă.

PREȘedintele PARLAMENTULUI MARIAN LUPU

Nr.419-XVI. Chișinău, 22 decembrie 2006.